

**Eugen Nicolăescu
Sorin Ciupitu**

**FISCALITATE
CAIET DE SEMINAR**

Copyright © 2013, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NICOLĂESCU, EUGEN

Fiscalitate : caiet de seminar / Eugen Nicolăescu,
Sorin Adrian Ciupitu. - București : Pro Universitaria, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-606-647-687-4

I. Ciupitu, Sorin

336.22(498)(075.8)

PREFAȚĂ

Scopul acestei lucrări este de a pune în practică, pe baza Codului fiscal, anumite situații întâlnite de agenții economici și persoanele fizice în activitatea pe care o desfășoară în viața de zi cu zi.

Lucrarea se adresează în special studenților Facultății de Finanțe, Bănci și Contabilitate, programul Contabilitate și informatică de gestiune, din Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir, studenților și profesorilor din instituțiile de învățământ cu profiluri asemănătoare, specialiștilor în domeniul fiscal, fiind utilă departamentului financiar-contabil al unei firme și, în general, studenților economiști, economiștilor, celor cu preocupări în domeniul economic, pentru înțelegerea mai bună a aplicării corecte a Codului fiscal.

Evident, lucrarea nu poate acoperi toată problematica funcționării agenților economici, dar, prin modelele de analiză prezentate, cititorul își poate forma o imagine despre motivația acțiunilor agenților economici, poate găsi baza pentru o analiză a situației concrete cercetate, în condițiile cunoașterii legităților de comportament ale firmei respective sau a persoanei fizice după caz.

Lucrarea începe cu unul dintre cele mai cunoscute impozite și anume impozitul pe profit, modul de aplicare al acestui impozit în cazul unei persoane juridice străine, a cluburilor de noapte, a organizațiilor nonprofit și a unei societăți comerciale autohtone.

În următoarele aplicații au fost detaliate impozitul pe veniturile microîntreprinderilor, impozitul pe venit, contribuțiile datorate de angajator, calculul taxei pe valoarea adăugată, accize, impozite și taxe locale și grile privind combaterea

evaziunii fiscale.

Ultima temă și anume combaterea evaziunii fiscale este cel mai studiat domeniu din dreptul fiscal atât de tehnicieni, cât și de teoreticieni sau de jurnaliști. Evaziunea fiscală este unul din fenomenele economico - sociale complexe de maximă importanță cu care statele de astăzi se confruntă și ale cărei consecințe nedorite caută să le limiteze cât mai mult, eradicarea fiind practic imposibilă. Cel mai adesea, fraudă fiscală desemnează stricto sensu o infracțiune la lege și se distinge de evaziunea fiscală care se definește ca o utilizare abilă a posibilităților oferite de lege.

Lucrarea este rodul unei activități didactice și de cercetare a autorilor rezultată din scrierea și predarea seminariilor de Fiscalitate.

În încheiere am să vă dau câteva citate celebre, referitoare la învățământ, ale lui Edward A. Murphy:

☺ Nu are importanță cât de mult înveți pentru examen, ți se va pune o întrebare din acea mică parte de materie pe care nu ai mai apucat să o mai înveți.

☺ Un subiect interesant pentru profesor va fi întotdeauna un subiect plictisitor pentru studenți.

☺ Cu cât înveți mai mult pentru un examen, cu atât vei fi mai nesigur în privința răspunsurilor pe care le vei da la examen.

☺ Nu ești suficient de tânăr pentru a știi tot.

Cititorilor noștri, cu aleasă prietenie,

Sorin Adrian Ciupitu

SEMINARUL I

Modalități de calcul al impozitului pe profit

1. O persoană juridică străină desfășoară activități în România obținând un profit impozabil total în valoare de 100.000 lei, din care:

profit impozabil aferent sediului permanent: 60.000 lei;

profit din alte surse: 40.000 lei.

Să se determine impozitul pe profit.

Rezolvare:

Observație: Persoanele juridice străine sunt obligate la plata impozitului pe profit pentru veniturile obținute în urma desfășurării activității prin intermediul unui sediu permanent în România.

$$\text{Impozitul pe profit} = \text{cota de impozit pe profit} \times \text{profit impozabil aferent unui sediu permanent în România}$$

$$\text{Impozit pe profit} = 16\% \times 60.000 = 9.600 \text{ lei}$$

2. Un agent economic realizează în anul 2013 din activitatea unui club de noapte următoarele :

venituri totale în valoare de 75.000 lei din care:

- venituri din anularea provizioanelor pentru care nu s-a acordat deducere 1.000 lei

cheltuieli totale efectuate de agentul economic 10.500 lei din care:

- cheltuieli cu impozitul pe profit declarat pentru anul de raportare prin Declarațiile privind obligațiile de plată la bugetul general consolidat 2.500 lei.

Să se determine impozitul pe profit datorat de contribuabil.

Rezolvare:

Observație:

Contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte și la care impozitul datorat este mai mic de 5% din veniturile respective, sunt obligați la plata unui impozit de 5% aplicat acestor venituri realizate.¹

a) Determinarea impozitului pe profit prin aplicarea cotei de 16% asupra profitului impozabil

$$\text{Profit impozabil} = \text{Venituri totale} - \text{Cheltuieli totale} - \text{Venituri neimpozabile} + \text{Cheltuieli nedeductibile}$$

$$\text{Profit impozabil} = 75.000 - 10.500 - 1.000 + 2.500 = 66.000 \text{ lei}$$

$$\text{Impozit pe profit datorat} = 66.000 \times 16\% = 10.560 \text{ lei}$$

$$\text{Impozit pe profit de plată} = 10.560 - 2.500 = 8.060 \text{ lei}$$

¹ Art. 1 pct.6 din O.G. nr. 83/2004.

b) Determinarea impozitului pe profit prin aplicarea cotei de 5% asupra veniturilor realizate din activitatea de tip club de noapte.

$$\text{Impozit pe profit} = 5\% \times 75.000 = 3.750 \text{ lei}$$

Observație: deoarece impozitul pe profit prin aplicarea cotei de 16% asupra profitului impozabil este mai mare decât impozitul pe profit obținut prin aplicarea cotei de 5% asupra veniturilor realizate, agentul economic va trebui să plătească un impozit pe profit în valoare de 8.060 lei.

3. O organizație nonprofit prezintă următoarea situație:

- venituri obținute din reclamă și publicitate: 185.000 lei;
- venituri rezultate din evenimente de strângere de fonduri cu taxă de participare: 350.000 lei;
- venituri din cotizațiile și taxele de înscriere ale membrilor: 165.000 lei;
- venituri din activități economice: 160.000 lei;
- cheltuieli efectuate în scopul realizării de venituri impozabile: 1.000 lei.

Cursul mediu de schimb valutar este: 1 euro = 4,5223 lei.

Să se determine impozitul pe profit de plată.

Rezolvare:

Observație: Veniturile din activități economice sunt scutite de la plata impozitului pe profit până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale scutite de la plata impozitului pe profit.

Venituri scutite de la plata impozitului pe profit =
 $185.000 + 350.000 + 165.000 = 700.000$ lei

Echivalentul în lei a 15.000 euro = $4,5223 \times 15.000 =$
67.835 lei

Venituri neimpozabile = $10\% \times 700.000 = 70.000$ lei

Venituri neimpozabile totale = $700.000 + 67.835 =$
767.835 lei

**Profit impozabil = venituri totale – cheltuieli totale
– venituri neimpozabile + cheltuieli nedeductibile**

Profit impozabil = $(185.000 + 350.000 + 165.000 + 160.000) -$
 $1.000 - 767.835 + 0 =$

$= 860.000 - 1.000 - 767.835 = 91.165$ lei

Impozit pe profit = $16\% \times 91.165 = 14.586$ lei

4. O societate comercială prezintă la sfârșitul anului
2012 următoarea situație:

- venituri din vânzarea mărfurilor: 7.000 lei; (Ven.
exploatare)

- venituri din vânzarea produselor finite: 4.000 lei;
(Ven. exploatare)

- venituri din vânzarea semifabricatelor: 2.000 lei; (Ven.
exploatare)

- venituri din lucrări executate și servicii prestate: 3.000
lei; (Ven. exploatare)

- venituri financiare: 1.500 lei;

- venituri din anularea cheltuielilor pentru care nu s-a
acordat deducere: 800 lei (Vni)

- venituri din dividende primite de la o persoană
juridică română: 300 lei; (Vni)

- cheltuieli cu materii prime: 1.100 lei;
 - cheltuieli cu materiale consumabile: 600 lei;
 - cheltuieli privind mărfurile: 400 lei;
 - cheltuieli privind energia și apa: 300 lei;
 - cheltuieli cu lucrările și serviciile executate de terți: 200 lei;
 - cheltuieli de protocol: 210 lei;
 - cheltuieli cu personalul: 2.200 lei;
 - cheltuieli de reclamă și publicitate efectuate în scopul popularizării produselor, în baza unui contract scris: 80 lei;
 - cheltuieli sociale: 70 lei;
 - cheltuieli cu impozitul pe profit declarat pentru anul de raportare prin Declarațiile privind obligațiile de plată la bugetul general consolidat: 150 lei; (Cnd)
 - cheltuieli aferente veniturilor neimpozabile: 100 lei (Cnd)
 - cheltuieli de sponsorizare: 60 lei; (Cnd)
 - pierdere fiscală din anul 2011: 800 lei.
- Să se determine impozitul pe profit de plată.

Rezolvare:

Profit impozabil = venituri totale – cheltuieli totale – venituri neimpozabile + cheltuieli nedeductibile

Venituri totale = 7.000 + 4.000 + 2.000 + 3.000 + 1.500 + 800 + 300 = 18.600 lei

Cheltuieli totale = 1.100 + 600 + 400 + 300 + 200 + 210 + 2.200 + 80 + 70 + + 150 + 60 + +100 = 5.470 lei

Venituri neimpozabile = 800 + 300 = 1.100 lei

$$\begin{aligned} \text{Cheltuieli nedeductibile totale} &= 150 + 100 + 60 + 0 + 26 \\ &= 336 \text{ lei} \end{aligned}$$

$$\mathbf{Bc\ cp = Vi - (C\ af.\ vi - Cp - Cip - C\ af.\ vni)}$$

unde:

Bc cp = baza de calcul pentru determ. chelt. de protocol

Vi = venituri impozabile

C af. vi = chelt. aferente veniturilor impozabile

Cp = cheltuieli de protocol

Cip = cheltuieli cu impozitul pe profit

C af. vni = chelt. aferente veniturilor neimpozabile

$$\begin{aligned} \text{Bc cp} &= (18.600 - 1.100) - (5.470 - 210 - 150 - 100) = \\ &= 12.490 \text{ lei} \end{aligned}$$

Cheltuieli de protocol deductibile = 2% x 12.490 = 250 lei

Cheltuieli de protocol nedeductibile = 0 lei

Observație: Cheltuielile sociale au deductibilitate limitată. Ele sunt deductibile în limita unei cote de până la 2% aplicată asupra valorii cheltuielilor cu salariile personalului.

Cheltuieli sociale deductibile = 2% x 2.200 = 44 lei

Cheltuieli sociale nedeductibile = 70 - 44 = 26 lei

Observație: Pierderea anuală, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii cinci ani consecutivi. Recuperarea pierderilor se va efectua în